

Έκθεση – Έκφραση Β΄ Λυκείου

Επικοινωνιακό πλαίσιο

ΑΡΘΡΟ

1. Τίτλος: σύντομος, περιεκτικός, κυριολεκτικός ή μεταφορικός, ειρωνικός, χιουμοριστικός.
2. Όταν το άρθρο προορίζεται για την εφημερίδα του σχολείου, το ύφος μπορεί να είναι οικείο, χωρίς να υιοθετεί την καθημερινή ομιλία. Τα α΄ ενικό και πληθυντικό πρόσωπο ή β΄ πληθυντικό απομακρύνουν το κείμενο από τον απρόσωπο και επίσημο τόνο.
3. Όταν το άρθρο προορίζεται για δημοσίευση στον εξωσχολικό τύπο, τότε παίρνει τα χαρακτηριστικά κειμένου με τόνο αντικειμενικό, με στοιχεία αποδεικτικού δοκιμίου: πρόλογος όπου δηλώνεται το θέμα και η θέση μας, κύριο μέρος με τα επιχειρήματα και τα τεκμήριά μας σε λογική σειρά, επίλογος με την ανακεφαλαίωση και το συμπέρασμά μας. Το ύφος γραφής είναι σοβαρό και η αναφορική λειτουργία της γλώσσας (χρήση γ΄ προσώπου) δίνει αντικειμενική ισχύ στα λεγόμενά μας. Μπορούμε σε κάποιες περιπτώσεις να χρησιμοποιούμε και το α΄ ενικό και πληθυντικό πρόσωπο.
4. Χαρακτηριστικά των άρθρων σε εφημερίδες και περιοδικά:
 - Συνήθως ενυπόγραφα
 - Ύπαρξη τίτλου
 - Αφόρμηση από γεγονότα της επικαιρότητας: Το γεγονός ότι αναφέρεται σε ένα επίκαιρο θέμα γενικού ενδιαφέροντος στερεί από το άρθρο το διαχρονικό χαρακτήρα που έχει το δοκίμιο.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ύφος: Κυμαίνεται από τυπικό και επίσημο έως φιλικό και οικείο.

Μορφή: Όλα τα ρηματικά πρόσωπα και όχι μόνο το γ΄ πρόσωπο.

Δομή: Προσφώνηση, επιφώνηση, υπογραφή. Επίσης, τόπος και χρόνος αποστολής, στοιχεία του αποστολέα και παραλήπτη.

ΠΡΟΣΧΕΔΙΑΣΜΕΝΟΣ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

(Ομιλία, παρουσίαση, εισήγηση)

Μεικτό είδος λόγου, ανάμεσα σε προφορικό και γραπτό.

1. Απουσιάζει η προχειρότητα της έκφρασης του προφορικού λόγου
2. Διατύπωση απλούστερη από του γραπτού: μικρότερες περίοδοι, παρατακτική σύνταξη, απλούστερο λεξιλόγιο.
3. Προσφώνηση και επιφώνηση
4. Κυριαρχεί το α' και β' πρόσωπο, (τουλάχιστον στις μη θεματικές παραγράφους).
5. **Ύφος**: Εξαρτάται από το κοινό στο οποίο απευθύνεται.